

TESTAMENTUL LUI ALEXANDRU AMAN

Având facultatea de a dispune, în lipsă de erezi rezervatari (art.856 cod.civ.), aflându-mă tot într'un timp în deplina libertate de spirit, departe de orice influență morală, inspirat numai de o vie și profundă afecțiune, ce toată viața mea, în timpul căsătoriei, am avut pentru scumpa și iubita mea soție *Aristia Aman* născută Lăceanu, drept mărturisire a afecțiunii mele, o institui legatară universală pe toată averea mea mobilă și pe tot venitul bunurilor mele imobile, cu dreptul de a dispune ori cum va voi.

Aceste bunuri sunt: Moșia Poiana Jiului de sus, districtul Dolj, adjudecată asupra mea prin ordonanța definitivă No.583, an 1878 Octombrie 27; Moșia Corlățelul, districtul Mehedinți, trei părți din patru ce am în acest hotar, rămas nouă fraților după înproprietărirea țăranilor Corlățeni din acea comună-una a patra părți moștenirea mea părintească; două a patra părți cumpărat dela frații mei Teodor Aman și Luța Urdăreanu, născută Aman, cu actele de vânzare din anii 1876 Octombrie 18, No.253 Trib. Mehedinți, iar în privința celei de a doua, este deciziunea Curții Craiova No.30/1860. Leg ca venitul acestor două proprietăți Poiana și Corlățelu, după încetarea din această viață a mult iubitei mele soții *Aristia Aman*, și cu cecece va voi să mai adauge venit din averea sa, să serve pentru totdeauna, mai întâiu pentru clădirea și în urmă pentru întreținerea în orașul Craiova a unui spital de două zeci paturi pentru cei bolnavi și pentru cei neputincioși, din orice treaptă socială și fără nici o distincțiune de avere sau religiune. Acest spital se va clădi și administra de comuna Craiova, din venitul menționatelor proprietăți. El se va numi în perpetuu, pentru memoria mea și a soției mele de fondatori, <*Spitalul Alexandru Aman și soția sa Aristia Aman, născută Grigore Lăceanu*>.

Pentru cultura poporului din orașul meu natal Craiova, îi leg biblioteca mea, precum și toată colecțiunea mea de tablouri originale, de diferite școale și o mică parte numai copii. Portretele originale ale familiei mele, obiecte de artă și toate mobilele, cu acestea să se înființeze o bibliotecă liberă tuturor și un muzeu pentru răspândirea cultului de frumos în sine, deschis publicului de două ori pe săptămână, iar biblioteca în toate zilele afară de sărbători.

Doresc ca aceste două așezăminte, menite să serve de un bun util început pentru toți, prin desvoltarea și marele folos ce se vor produce în timpuri, să fie instalate la timp și pentru totdeauna în casele scumpei mele soții Aristia Aman. Aceste institute vor purta iarăși numele nostru de fondatori <Alexandru Aman și soția sa Aristia Aman, născută Grigore Lăceanu>. Ele vor fi întreținute de municipalitate, tot din venitul proprietăților sus arătate, Poiana și Corlățelu. Cărțile, tablourile, portretele de familie, obiectele de artă și mobile vor trece în administrația municipalității orașului Craiova, după încetarea din această viață a scumpei mele soții Aristia, și când numai se va putea procedea la facerea unui inventariu regulat pentru primire de către Municipalitatea acestei Urbe, în prezența a două rude din cele mai aproape. Afară numai dacă soția mea va primi ca inventariul să se facă în timpul vieții sale; în acest caz se va procedea în prezența sa de către autoritatea comunală, iar obiectele inventariate vor rămânea tot în posesiunea soției mele în tot timpul vieții sale, fără să fie obligată la veri o cauțiune pentru conservarea lor.

Atât acest testament, cât și inventariul, se vor imprima, lăsându-se mai multe exemplare soției mele, și în lipsa sa, rudelor mele prezinte la inventariu, pentru a se urma o directă privighere și control asupra acestor așezăminte de folos public.

Leg fraților mei iubiți: Teodor Aman, Luța Urdăreanu, născută Aman, și nepotului meu de iubit frate Dumitru Gheorghe Aman, câte o rentă viageră de lei două mii (2000) pe an, pentru fiecare dintr'înșii, bucurându-se în tot timpul vieții lor, iar după încetarea din această viață a fiecăruia, renta va înceta în folosul soției mele Aristia, sau în acela al așezămintelor de care vorbesc mai sus, în lipsa sa din această viață. Aceste rente se vor da fiecăruia de către scumpa mea soție Aristia, ori când se va înlesni în cursul fiecărui an, pentru a nu avea nici o supărare din aceasta.

Leg nepoatelor mele de frați și surori: Pepita Racoviță, născută Socolescu, Alexandrina Boldescu, născută Aman, și Maria Titulescu, născută Urdăreanu, câte cinci mii lei în obligațiuni de stat de fiecare, iar celorlalți nepoți și nepoate de frați și surori, câte două mii lei fiecare. Iar tu, iubită și scumpă soție, vei ajuta pe acelea din rude, întrebuințate, care vor avea mai multă nevoie, când vei putea, și dela care vei vedea mai multă iubire și respect.

Vei erija, scumpa mea iubită, un modest monument în memoria profundei noastre iubiri ce am avut unul pentru altul în tot timpul cât bunul Dumnezeu a voit să țină împreunarea în această viață, și să nu mă uiți pe mine, care te-am iubit atât de mult.

Făcut la anul una mie opt sute opt zeci și patru, Noembrie patru spre zece.

Scris și subsemnat de însu-mi.

(ss) Al.Aman. 1884 Noembrie 14, Craiova.

Văzut de noi la 5 Decembrie 1885.

Președinte (ss) C. Filipin.

Grefier (ss) Th. Gabrielescu.

(ss) Aristia Aman.

Procuror (ss) C.M. Creminianu.

Arhivele Olteniei, 1929, p.161-162.